TÜRMOB
TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC), ICAEW (İngiltere ve Galler Muhasebe Meslek Örgütü) ile birlikte **"Karaparanın aklanmasının önlenmesi"** konulu 6 parçadan oluşan bir eğitim serisi başlatmıştır. İlk olarak **"Örnek Olay 1: Karaparanın Aklanmasının Önlenmesinde Muhasebe Meslek Mensuplarının Rolü-Giriş"** konulu çalışmayı yayınlamıştır.

Bu seri 6 ay devam eden kısa bilgilendirici eğitim materyallerini içerecektir ve karaparanın aklanmasının önlenmesi sürecinin nasıl işlediği, yüzleştikleri risklerin neler olduğu ve bu riskleri azaltmak ve kamu yararına olumlu bir katkı sunabilmek için neler yapabilecekleri konusunda muhasebe meslek mensuplarının bilgilendirilmesi amaçlanmaktadır.

KARAPARANIN AKLANMASININ ÖNLENMESİ

Örnek Olay 1

Karaparanın Aklanmasının Önlenmesinde Muhasebe Meslek Mensuplarının Rolü-Giriş

KARAPARANIN AKLANMASI NEDİR?

Karaparanın aklanması, yasa dışı yollar ile elde edilen paranın yasal hale dönüştürülmesi ve böylece yasal kaynaklardan elde edilmiş gibi harcanabilmesi sürecidir. Karapara aklama, suç gelirlerini meşrulaştırır ve uyuşturucu çetelerinin, insan kaçakçılarının ve diğer suçluların faaliyetlerini genişletmelerine ve bunlardan yararlanmalarına izin verir. Karapara aklama eylemlerinin her yıl küresel düzeyde 1 trilyon doları aştığı tahmin edilmektedir.*

*** Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi**

Bu Rehber Nedir?

Bu yayın serisi ile karaparanın aklamasının nasıl yürütüldüğü, yüzleşecekleri risklerin neler olduğu ve bu riskleri azaltmak ve kamu yararına olumlu katkıda bulunmak için muhasebe meslek mensuplarının ne yapabilecekleri konusunda bilgilerini arttırmalarına yardımcı olmak hedeflenmiştir. Bu yayın serisinin erişilebilir ve kullanımının kolay olması amaçlanmıştır. Bu sebeple, her konuyu veya yerel yükümlülükleri içermez. Bunun yerine, muhasebe meslek mensupları için kilit hususları ele alır.

Karaparanın aklanma riski nedir?

Karaparanın aklanması muhasebe meslek mensupları için üç temel risk oluşturur. Muhasebe meslek mensupları:

- Karaparanın aklanmasında kullanılabilir (örneğin, bir banka hesabında suç gelirlerinin tutulması veya suç gelirlerinden yararlanma hakkını gizleyen bir düzenlemede görev alması yoluyla)
- Karaparanın aklanmasını mümkün kılmak için başka bir kişi tarafından kullanılabilir (karaparanın aklanması için kullanılacak bir kurumsal araç oluşturarak veya aklayıcıyı başka bir mesleki danışman ile tanıştırarak)
- Sonuç olarak karaparanın aklanması ile ilişkisi olan müşterilerin (ya da bir müşteri veya ortaklarının) ticarete dayalı karapara akladıklarına yönelik işaretleri tespit etme ve bunları bildirme konusunda başarısız olduğu için yasal, düzenleyici bir zarara veya itibarının zedelenmesine maruz kalabilir.

İncek Kızılcaşar Mahallesi 2669. Cad. No: 19 Gölbaşı - ANKARA
Tel: 0 (312) 586 00 00 pbx Faks: 0 (312) 586 00 11 - 586 00 18
www.turmob.org.tr
https://twitter.com/turmob
https://www.facebook.com/turmobweb/
@turmob1989
turmob@turmob.org.tr

SUÇ GELİRİNİN AKLANMASI NASIL YÜRÜTÜLÜR?

Karaparanın aklanması, yasadışı faaliyetten gelir elde ederek ve bu gelirleri yasal finansal sisteme yerleştirme, ayrıştırma ve bütünleştirme yoluyla temelinde yer alan suç ile ilişkisini keserek gerçekleştirilir.

YERLEŞTİRME

Aklayıcı yasa dışı karı finansal sisteme sokar. Bu, büyük miktarlardaki nakit paranın daha küçük miktarlara bölünmesi, akabinde bir banka hesabına doğrudan yatırılması veya toplandıktan ya da başka bir hesaba yatırıldıktan sonra bir dizi parasal araç (çek, ödeme emri gibi) satın alınması ile yapılabilir. Olası yöntemler aşağıdaki gibidir:

- **Para biriminin değiştirilmesi**
- **Nakit paranın transferi**
- **Nakit para yatırma**

AYRIŞTIRMA

Aklayıcı nakit formundan kurtarılan parayı yasadışı kaynağından mümkün olduğunca uzaklaştırmak için bir dizi dönüştürme veya işlem gerçekleştirir. Fonlar, yatırım araçlarının alımı ve satışı ile yönlendirilebilir veya aklayıcı fonları farklı ülkelerde açılan farklı hesaplar aracılığıyla kolaylıkla havale edebilir. Karaparanın aklanması için daha geniş alanlara yayılmış hesapların kullanılması, suç gelirlerinin aklanması ile mücadele soruşturmalarında iş birliği yapmayan ülkelerde yaygın olarak kullanılır. Bazı durumlarda, aklayan kişi transferleri mal veya hizmet ödemeleri olarak gizleyerek onlara meşru bir görünüm verebilir. Olası yöntemler şunları içerir:

- **Banka Havalesi**
- **Nakit para çekimi**
- **Hesapları Ayırma ve Birleştirme**

BÜTÜNLEŞTİRME

Yasadışı fonlar meşru ekonomiye yeniden girer. Fonlar gayrimenkule, lüks mallara ve işletmelere yatırılabilir. Olası yöntemler şunları içerir:

- **Hayali krediler/cirolar/sözleşmeler**
- **Varlık sahiplerinin değiştirilmesi**
- **Üçüncü taraf işlemlerde kullanım**

Karaparanın Aklanmasının Önlenmesi İle Mücadelede Meslek Mensupları İçin Kilit Kavramlar

Müşterinin Tanınması/Kimlik Tespiti

Müşterinin tanınmasının amacı müşterinin kimliğinin ve ticari faaliyetlerinin bilinmesi ve anlaşılmasıdır ve elde edilen bilgiler müşterinin karaparayı aklama suçuna karışma riskini veya muhasebe meslek mensubunu bu faaliyette ona yardımcı olması için kullanmayı isteme riskini değerlendirmek için kullanılır.

Siyasi Nüfuz Sahibi Kişiler

Siyasi nüfuz sahibi kişi, örneğin bir politikacı veya devlete ait bir kurumun yöneticisi gibi önemli kamusal görevleri yürüten kişidir. Rüşvet ve yolsuzluk riski sebebiyle siyasi nüfuz sahibi kişiler ve aileleri için ilave bir kimlik tespiti/tanıma prosedürlerine ihtiyaç olabilir.

Sürekli Olarak İzleme

Yeni müşteriler için müşterinin tanınması tedbirleri uygulanmasına ek olarak, özellikle müşterinin mülkiyeti veya faaliyet alanı değiştiğinde, ilişkisi devam eden müşteriler için bu kontrollerin güncellenmesi önemlidir. Bu birçok ülkede düzenleyici (yasal) bir yükümlülüktür.

Şüpheli İşlemlerin Bildirimi

Bazı ülkelerde, muhasebe meslek mensuplarının karaparanın aklanması hususundaki şüphelerini Mali İstihbarat Birimi'ne bildirmelerine yönelik yasal bir zorunluluk vardır. Bunlar genellikle Şüpheli İşlem Bildirimleri Raporu olarak adlandırılır.

Muhasebe Meslek Mensupları için Uluslararası Etik Standartları karaparanın aklanması konusunda ne diyor?

Mesleğe uygun davranış ilkesi, muhasebe meslek mensuplarının ilgili yasa ve düzenlemelere uyumlu olmasını gerektirir. Muhasebe Meslek Mensupları için Uluslararası Etik Standartları Kurulu (IESBA) tarafından yayınlanan Etik Kurallar'da Mevzuata (Yasa ve Düzenlemelere) Aykırılık (NOCLAR) hükmü, muhasebe meslek mensuplarının, karaparanın aklanması dahil mevzuata aykırılık olduğunu fark eder veya bundan şüphelenirlerse, bu hususu bildirmeleri gerektiğine ilişkin etik bir zorunluluk ortaya koyar. Daha fazla bilgi için web sitemizde yayınladığımız Etik Kurallar Örnek Olay 8 ve 9'u ve IESBA NOCLAR Broşürünü inceleyebilirsiniz.

İncek Kızılcaşar Mahallesi 2669. Cad. No: 19 Gölbaşı - ANKARA
Tel: 0 (312) 586 00 00 pbx Faks: 0 (312) 586 00 11 - 586 00 18
www.turmob.org.tr
https://twitter.com/turmob
https://www.facebook.com/turmobweb/
@turmob1989
turmob@turmob.org.tr